

ת"פ 23309/12/15 - פרקליטות מחוז חיפה נגד אלירן ישראל אזולאי, באמצעות בא כוחו עו"ד שלום בן שבת, אברהם קול

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 23309-12-15 פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ'

אזולאי(עציר) ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

בעניין:

פרקליטות מחוז חיפה

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. אלירן ישראל אזולאי באמצעות בא כוחו עו"ד שלום בן שבת
2. אברהם קול באמצעות כוחו עו"ד אייל אוחיון

גזר דין

רקע וכתב אישום

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן בעבירות של **זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 418 סיפא בצירוף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**); **שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 420 לחוק העונשין; **התחזות בכזב כאדם אחר**, לפי סעיף 441 רישא לחוק העונשין ו**קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודו הנאשמים, עובר לאירועים המתוארים בכתב האישום, בחודש אוקטובר 2013 לערך, יצא סניף הגליל חיפה של בנק לאומי (להלן: **הבנק**) בהצעה למתן הלוואה בסכום של 100,000 ₪ בתנאי החזר נוחים, לכל מי אשר יפתח חשבון בבנק ויעבירו משכורת לאותו חשבון (להלן: **ההלוואה**). עובר ליום 20.6.14 או בסמוך לכך, סכמו הנאשמים עם אחרים שזהותם אינה ידועה (להלן: **האחרים**) לפתוח בבנק חשבונות במרמה, תוך התחזות לאנשים אחרים, ולקבל במרמה את כספי ההלוואה לאחר הצגת תלושי משכורת מזויפים, תעודות זהות מזויפות ודפי חשבונות בנק מזויפים. במועד סמוך ליום 20.6.14, זייפו הנאשמים יחד עם האחרים, בכוונה לרמות, תעודות זהות בכך שהחליפו את תמונותיהם של א.מ. ו-א.ד. בתמונותיהם של הנאשמים (להלן: **תעודות הזהות המזויפות**), דפי חשבונות בנק, ותלושי שכר, אשר נשאו את פרטיהם של א.מ. ו-א.ד, וזאת ללא ידיעתם והסכמתם של האחרונים, אשר שהו בחו"ל בתקופה זו (להלן: **המסמכים המזויפים**).

ביום 20.6.14 בשעה 12:00 לערך, הגיעו הנאשמים אל הבנק, כשהם מצוידים במסמכים המזויפים. נאשם 1 ניגש לפקידה בבנק, ביקש לפתוח חשבון ולקבל הלוואה, תוך שהתייצג בפניה בכזב כא.מ. באמצעות תעודת הזהות המזויפת, ומסר לידיה את המסמכים המזויפים, הכל בכוונה לרמות ולקבל את כספי ההלוואה. נאשם 2 ניגש לפקיד בבנק, ביקש

לפתוח חשבון ולקבל הלוואה, תוך שהתייצג בפניו ככזב כ.א.ד. באמצעות תעודת הזהות המזויפת, ומסר לידיו את המסמכים המזויפים, הכל בכוונה לרמות ולקבל את כספי ההלוואה. בהתבסס על המצב הכוזב שהציגו הנאשמים והמסמכים המזויפים שמסרו כאמור לעיל, פתחו פקידי הבנק לכל אחד מהנאשמים חשבון בבנק, כמפורט להלן: חשבון שמספרו 22375/28 על שם א.מ. עבור נאשם 1, וחשבון שמספרו 22374/30 על שם א.ד. עבור נאשם 2 (להלן: **חשבוניות הבנק**).

לאחר פתיחת חשבוניות הבנק, מילאו הנאשמים טפסי בקשה לקבלת הלוואה, תוך שנאשם 1 רשם בטפסים במרמה את פרטיו של א.מ. ונאשם 2 רשם במרמה את פרטיו של א.ד. (להלן: **טפסי ההלוואה**). הנאשמים הגישו את טפסי ההלוואה כדי לקבל במרמה את ההלוואות. בעקבות כך ובהסתמך על המצד השקרי שהציגו הנאשמים, הופקד בכל אחד מחשבוניות הבנק סכום בסך 100,000 ₪ (להלן: **הכספים**), ולנאשמים נמסרו קוד משתמש וסיסמא (להלן: **הקוד והסיסמא**) וכן כרטיס אשראי לביצוע פעולות בחשבוניות אלה.

ביום 22.6.14 משך נאשם 1 ושלשל לכיסו מחשבון הבנק על שם א.מ. סכום של 45,000 ₪ וביום 23.6.14 משך סכום נוסף של 25,000 ₪ מחשבון זה. בתאריכים 13.7.14 ו- 14.7.14 ביצע הנאשם 1 חמש משיכות מחשבון זה באמצעות מכשירי כספומט, בסכום כולל של 5,600 ₪. בסה"כ משך נאשם 1 מחשבון סך של 75,600 ₪. יתרת הכספים בחשבון ע"ש א.מ. בסך 25,000 ₪ הועברה לחשבוניות בנק אחרים. כספי ההלוואה לא הוחזרו לבנק.

נאשם 2 העביר בהעברות כספיות באינטרנט את סכום ההלוואה בסך 100,000 ₪ מחשבון הבנק על שם א.ד. לחשבוניות בנק של אחרים להם חב כספים וכן לצורך קבלת הכספים במזומן. כספי ההלוואה לא הוחזרו לבנק.

תסקיר שירות המבחן לנאשם 1

הנאשם 1 כבן 32, נשוי ואב לארבעה ילדים בטווח גילאים חצי שנה עד 7 שנים. הוא נולד וגדל בבית שמש וכיום, מזה מספר חודשים, מתגורר באילת יחד עם משפחתו הגרעינית ועובד כעצמאי בתחום כוח אדם ושירותי ניקיון שונים. הנאשם 1 לא סיים 12 שנות לימוד, לדבריו, העדיף להשתלב בשוק העבודה. לשירות הצבאי לא גויס וזאת, לדבריו, על רקע העדר התאמה. הנאשם 1 מסר כי בגיל 21 עבר להתגורר במרכז הארץ שם עסק כעצמאי בתחומים שונים. בגיל 27 ולאחר שנישא עבר להתגורר בבאר שבע, וכאמור כיום ומזה מספר חודשים מתגורר באילת. במהלך הפגישות בשירות המבחן, שיתף הנאשם 1 אודות מצבו הכלכלי ועל כך שבמשך שנים צבר לו חובות כספיים גבוהים, לרבות חובות לגורמים בשוק האפור וזאת על רקע כשלים והתנהלות כלכלית שגויה. הנאשם 1 הכחיש דפוסים התמכרותיים להימורים והוסיף כי התנהלותו הבעייתית במישור התעסוקתי הובילה למצב זה. עם זאת, טען כי כיום מצליח לשמור על יציבות מסוימת, תוך עמידה בהסדרי תשלום קבועים והתארגנות מחודשת במישור התעסוקתי, כן הדגיש כי כיום מתנהל באופן מחושב ואחראי יותר.

באשר למשפחתו הגרעינית, שיתף הנאשם 1 כי בת זוגו, כבת 28, נמצאת כיום בחופשת לידה וזאת לאחר שעבדה שנים רבות כשכירה. הוא מסר כי שלושת ילדיו הבוגרים משולבים כיום במסגרות החינוכיות בהתאם לגילם. הנאשם 1 תיאר רמת תפקוד גבוהה במישור הזוגי וההורי תוך מעורבות רציפה בחיי בני משפחתו. אשר למשפחת המוצא, מסר כי נולד כבן צעיר למשפחה אשר מונה זוג הורים ושלושה ילדים; הוריו התגרשו לפני שנים רבות והוא נשאר במשמורתה של אמו יחד עם שני אחיו הבוגרים. עוד מסר כי אביו לא שמר על קשר רציף. אמו, כבת 53 מוכרת על ידי ביטוח לאומי כבעלת

אחוז נכות ומתקיימת מקצבה בהתאם.

מעיון ברישומי הפלילי העדכני לתאריך 26.2.17, עולה כי לחובתו של הנאשם 1 הרשעה קודמת בגין ביצוע עבירות הגרלות והימורים. בהתייחסו לעבירות נשוא כתב האישום, הנאשם 1 הודה בביצוע, אך עם זאת טען כי פעל במהלך אירוע העבירה מאילוץ ותחת אימים, על רקע חובות שצבר לגורמים שוליים בשוק האפור. הנאשם 1 טען כי אותם גורמים הפנו אותו לסניף הבנק, לאחר שציידו אותו במסמכים המזויפים. כמו כן, הוא הודיע שאותם סכומי הכסף הועברו לגורמים אלה. הנאשם 1 מסר כי בינו לבין שותפו לכתב האישום לא הייתה שום היכרות מוקדמת וכי אותם גורמים שידכו ביניהם לצורך ביצוע העבירה. במהלך הפגישות נטה הנאשם 1 לתאר את עצמו בעמדה קורבנית תוך הדגשת הלחצים שהופעלו עליו במהלך אירוע העבירה, עם זאת לקח אחריות על מצבו תוך שהצליח לזהות את התנהלותו הבעייתית אשר הובילה אותו להסתבכות עם אותם גורמים.

שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי מצליח לחדד עבור הנאשם 1 גבול ברור להתנהלות וניכר כי הוא מפיק מהליך זה לקחים הולמים. כמו כן, התרשם, כי הנאשם 1 מצליח לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי ובוגר וניכר כי כיום מגלה תובנה רבה באשר למצבו. בנוסף, צוין כי מדובר באדם בעל יכולות חברתיות, כריזמה אישית ויכולת שכנוע רבה אשר ממוקד באינטרסים שלו ודאגה לקידום מעמדו במישור התעסוקתי כמקור עיקרי להערכה עצמית וביטחון עצמי, עם זאת הנאשם 1 מגלה אחריות רבה למשפחתו וניכר כי הקשר עם אשתו וילדיו משמעותי ביותר עבורו. מאפייני אישיות אלה, היעדר גבולות פנימיים ברורים להתנהגותו, היעדר מקורות הערכה פנימיים וכלים וכישורים מספקים להתמודדות במצבי לחץ ודחק עשויים, לשיטת שירות המבחן, להוות גורמי סיכון לעבירות נוספות. מנגד, צוין כי ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו, המחירים האישיים והכלכליים שמשלם הנאשם בעקבות כך, האחריות כלפי בני משפחתו והמאמצים שמשקיע הנאשם 1 בשמירה על יציבות תפקודית כללית, בהיעדר מעורבות חוזרת בעבירות על החוק מהווים גורמי סיכוי עבורו.

לסיכום, המליץ שירות המבחן להימנע מהטלת עונש מאסר מאחורי סורג וברית, דבר אשר להערכת שירות המבחן עלול להביא לנסיגה ניכרת במצבו ואף לפגיעה בבני משפחתו אשר תלוים בו כלכלית ורגשית. כמו כן, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם 1 עונש בדמות מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ארוך ומרתיע.

תסקיר שירות המבחן לנאשם 2

הנאשם 2, בן 43, יליד רוסיה, אשר עלה לארץ עם משפחתו בשנת 1994, בהיותו כבן 21, הינו גרוש ואב לשני ילדים בגילאי 19 ו-24, מתגורר ברמת גן ועובד בתחום הבניין. הנאשם 2 בוגר 12 שנות לימוד בארץ מוצאו, מסר כי עלה ארצה עם הוריו, אשתו ובתו, כאשר אחותו עלתה ארצה שנה קודם לכן. תיאר את העלייה כחווייה חיובית, לאחריה עבד בעבודות מזדמנות לתקופות קצרות, כאשר בשנתיים האחרונות עובד כמפקח על פועלי בניין. לדבריו, קיבל פטור מהשירות הצבאי. עוד מסר כי אובחן כחולה סכרת לפני כ-8 שנים ועל כן נוטל טיפול תרופתי אינטנסיבי.

משפחת מוצאו של הנאשם 2 מונה זוג הורים ושני אחים, אמו כבת 68 עובדת כטכנאית במפעל אלקטרוניקה, אביו כבן 68, פנסיונר אשר עבד בעברו במפעל לייצור טבק. הנאשם 2 תיאר כי במשך שנות ילדותו והתבגרותו, הוריו התקשו להציב בפניו גבולות ברורים ועקביים. הנאשם 2 נישא בגיל 19 וניהל קשר זוגי תקין אשר הסתיים לפני כ-5 שנים.

לדבריו, הגירושין אירעו על רקע הבנתו את הפגיעה שמסב לאשתו לאור מעורבותו הפלילית ורצונו להפחית בהשפעת אורח חייו השולי, עליה ועל ילדיהם. הנאשם 2 תיאר קשר קרוב וכי הם מהווים בעבורו גורם תמיכה מרסן ומארגן להתמודדות נורמטיבית עם קשייו.

מעיון בגיליון הרישום הפלילי של הנאשם 2 עולה כי לחובתו 6 הרשעות קודמות בין השנים 2004-2012, בעבירות מרמה ואליומות, בגין נדון לעונשי מאסר בפועל, עבודות שירות, מע"ת, קנס ופיצוי. עוד עולה, כי עומדים ותלויים נגדו שני תיקי מב"ד נוספים מהשנים 2010 ו-2015 בגין חשד לביצוע עבירות מרמה ותעבורה. בהתייחס לעבירות נשוא כתב האישום הנוכחי, הנאשם 2 לוקח אחריות, לדבריו, ביצע את המעשים על רקע מצוקה כלכלית ומסר כי התכוון להחזיר לבנק את סכום ההלוואה וכי החזיר לבנק סכום מדיי חודש. הנאשם 2 הביע חרטה על מעשיו וצער על הפגיעה שמעשיו הסבו לבני משפחתו. לצד זאת, הנאשם 2 יחס את הנסיבות לביצוע העבירות כנובעות ממניעים כלכליים והתקשה להתייחס לקיומם של דפוסי מרמה וזיוף, על אף אופי ותכנון העבירה וכן עברו הפלילי בתחום זה.

שירות המבחן התרשם מאדם המתקשה בהפנמת הגבולות המוצבים לו ובהימנעות מהתנהגות שולית וכן כי ביצוע העבירות קשור בהתפתחות דפוסים של הסתרה, נטייה לחיפוש אחר פתרונות מהירים ו"קיצורי דרך" וכן רצון לשמור על תפקוד עצמאי, ללא קבלת עזרה אשר תצריך ממנו לחשוף בפני הקרובים לו את קשייו ומצוקותיו השונות. שירות המבחן סבר כי מעורבותו החוזרת בתחום והרשעותיו במספר עבירות מרמה לאורך השנים, מעידות על קיומו של מצב סיכון להתנהגות שולית וכי הנאשם 2 מטשטש את חומרת בעיותיו ואינו מודע מספיר לבעייתיות בדפוסי חשיבתו והתנהגותו. עוד ציין שירות המבחן כי על הנאשם 2 להשתלב בטיפול ייעודי בשירות המבחן לעברייני מרמה, ואילו האחרון הביע נכונות ראשונית להשתלב בטיפול זה.

בהערכת גורמי הסיכון להישנות ביצוע העבירות, התייחס שירות המבחן לבדיקת פרמטרים שונים באישיותו, תפקודו, דפוסי ניהול קשרים בינאישיים, מאפייני העבירות הנוכחיות וההיסטוריה העבריינית. כגורמי סיכוי לשיקום, התייחס שירות המבחן לאחריות שלוקח הנאשם 2 על ביצוע העבירות ונכונותו הראשונית להירתם להליך טיפולי.

לסיכום, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם 2 בצו מבחן למשך שנה וחצי, וזאת לאור העובדה כי יוכל להשתלב בטיפול הקבוצתי, רק בעוד מספר חודשים. בנוסף, הומלץ על הטלת ענישה קונקרטיה בדרך של מאסר בעבודות שירות, אשר מחד תבהיר ותחדד לו את חומרת מעשיו והשלכותיהם ומאידך תאפשר שילובו באפיק שיקומי.

ראיות לעונש

המאשימה הגישה גיליונות רישומים פלייט של הנאשם 1 (ת/1) והנאשם 2 (ת/2).

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה הפנה לעובדות כתב האישום המתוקן ולנסיבות החמורות המתוארות בו. המאשימה ביקשה להדגיש מספר נסיבות המהוות לשיטתה, נסיבות לחומרה. ראשית, העובדה שהנאשמים ביצעו את העבירות מתוך תכנון קפדני ומדוקדק, ובפרט בכל הקשור לעבירת הזיוף; העובדה שעבירת הזיוף בוצעה בצוותא. כמו כן, ביקשה המאשימה לייחס משקל לתעוזה ולתחכום במעשיהם של הנאשמים אשר פתחו חשבונות בנק בהסתמך על המסמכים המזויפים, כדי לקבל במרמה את ההלוואות. כמו כן ביקשה להפנות לסכומי הכסף הגבוהים, באופן יחסי, שקיבלו הנאשמים, מכוח

אותם מסמכים מזויפים אותם הגישו לבנק ובהסתמך על מצג השווא, אשר עלו בסך כולל של 200 אלף ₪ כאשר כל אחד מהנאשמים קיבל 100,000 ₪ בנפרד. עוד הפנה, בעניינו של נאשם 1, לפרק הזמן של משיכות הכסף, כאשר במשך כחודש מאז פתיחת החשבון ביצע משיכות בסכומים שונים, ומכך ניתן ללמוד על התחכום במעשים כמו גם על הקושי בחשיפת מקרים מהסוג הזה, והרצון לנסות להסתיר את ביצוע העבירה. לעניין הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה, טענה המאשימה לנזק חברתי, כאשר העבירות מהסוג האלו פוגעות באופן שיטתי בחיי הכלכלה והמסחר התקינים בציבור, וזאת מעצם הפגיעה באמון שבין הבנקים לבין הלקוחות. מעבר לכך, מלבד הפגיעה בקניינו של הבנק, הפגיעה היא גם בציבור הלקוחות של הבנק שלמעשה גם מפקיד את כספו בבנק. המאשימה ביקשה כי בית המשפט יתעלם מהנסיבות לקולא לכאורה שהועלו על ידי הנאשמים בתסקיר שירות המבחן, כך למשל טענת נאשם 2 כי בזמן ביצוע ההלוואות הוא כל הזמן סבר שברצונו להחזיר את ההלוואה. לטענת המאשימה, דברים אלה לא עלו בעובדות כתב האישום המתוקן, מה גם שיש בדברים אלה להוות קושי בביסוס עבירת המרמה, ובמידה מסוימת הם מהווים סתירה להודאתו בעבירת המרמה. דוגמא נוספת, לגבי נאשם 1, טענתו בפני שירות המבחן, כי ביצע את העבירה לאחר שגורמים מהשוק האפור כפו עליו לבצע את העבירה וטען שהגורמים הם אלה שציידו אותו במסמכים מזויפים.

המאשימה הגישה אסופת פסקי דין לעניין מדיניות הענישה הנוהגת לאור הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. המאשימה עתרה למתחם ענישה שנע בין 18 חודשים ועד 30 חודשים מאסר בפועל. כמו כן, עתרה המאשימה להטלת רכיב עונשי כספי, בין אם קנס או פיצוי, וזאת לאור העובדה שהנאשמים הורשעו בעבירות כלכליות, בנוסף עתרה המאשימה למאסר מותנה.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנתה המאשימה להרשעתו הישנה של הנאשם 1 משנת 2010, בגין עבירות של הגרלות והימורים אסורים וציינה כי הרשעה זו התיישנה כ-3 חודשים לאחר שהנאשם הורשע בתיק זה. אשר לתסקיר שירות המבחן, לשיטת המאשימה, עולים ממנו היבטים שליליים ולטעמה אין הלימה בין גוף התסקיר לבין המלצתו הסופית של שירות המבחן להטיל על הנאשם 1 ענישה בדמות עבודות שירות. המאשימה הפנתה לגורמי הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, המפורטים בתסקיר, ולכך שניכר שהנאשם אינו לוקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות. המאשימה מסרה כי שירות המבחן אינו מציין אופק שיקומי או טיפולי לגבי נאשם 1 וכן הפנתה לכך שהכסף לא הוחזר לבנק, למרות דחיות רבות שבית המשפט נתן בתיק זה. נוכח האמור, ומכלול השיקולים, עתרה המאשימה לעונש שיהיה בתוך המתחם, בקירוב לרף התחתון של המתחם.

לגבי הנאשם 2, הפנתה המאשימה לרישום הפלילי, לחובתו 6 הרשעות קודמות, בין היתר גם בעבירות רלוונטיות מאוד לעבירות בהן הורשע בתיק זה. וכן, הפנתה לכך שהנאשם 2 ריצה עונש מאסר בפועל, למשך 18 חודשים בגין עבירות הקשורות לחוק המע"מ. עוד ציינה המאשימה כי בתאריך 13.7.12, נידון הנאשם בבית משפט השלום בתל אביב בעבירות של קבלת דבר במרמה, התחזות לאחר והוצאת צ'ק ללא כיסוי, בהסדר טיעון, והוחלט כי עונש המאסר על תנאי יוארך לתקופה של שנתיים ואילו על הנאשם 2 יוטלו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, ואילו הנאשם 2 ביצע את העבירות בתיק זה, בתאריך 20.6.14, כשבוע לאחר סיום תקופת התנאי מהתיק הקודם. מדברים אלה עולה, לשיטת המאשימה, כי מדובר בנאשם בעל דפוסי אישיות עבריינים, רציונליסטים שאינו נרתע מאימת הדין ומאימת החוק. הדברים אף עולים מתסקיר שירות המבחן. גם בעניינו של נאשם 2, צוין כי קיימת חוסר הלימה בין גוף התסקיר להמלצתו הסופית. מנגד, ציינה המאשימה כנסיבה לקולא, את העובדה שהנאשם החזיר סכום של 90 אלף ₪.

לאור האמור, עתרה המאשימה לעונש שיהיה בתוך מתחם הענישה, בקרבת הרף העליון.

ב"כ הנאשם 1 ביקש להדגיש כי הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון, נטל אחריות מלאה על מעשיו, וחסך זמן שיפוטי יקר. בנוסף, הפנה לשיהוי בהגשת כתב האישום, אשר הוגש בשלהי 2015 ביחס לעבירות שבוצעו בחודש יוני 2014. עוד ציין, כי הנאשם שהה בתנאי מעצר בית מלא, מיום שחרורו ועד למועד הכרעת הדין, תקופה ארוכה ומשמעותית. ב"כ הנאשם 1 הפנה לכך שמיום ביצוע העבירות ועד היום, הנאשם לא הסתבך בכל עבירה נוספת, וכי עברו הפלילי מסתכם בעבירה משנת 2007, קרוב ל-10 שנים מהיום, עובדה המלמדת על כך שמדובר במעידה חד פעמית. עוד ציין ב"כ הנאשם 1 לכך שהנאשם 1 נשוי אב ל-4 ילדים, עובד ומתפקד באופן נורמטיבי מלבד אותה מעידה. הסניגור הפנה לנסיבות האישיות של הנאשם, המפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, וכי על אף הרקע הקשה ממנו מגיע הנאשם, הוא עושה ככל יכולתו להשתלב במסגרת תעסוקתית על מנת לפרנס אותו ואת בני משפחתו.

אשר לפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה, טען ב"כ הנאשם 1 כי יש ניתן לאבחנה בקלות מהמקרה שבענייננו. עוד הפנה לגורמי הסיכוי השיקומי שציין שירות המבחן בתסקיר, וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם 1 ענישה בדמות עבודות שירות.

ב"כ הנאשם 2 ביקש לאבחן את הפסיקה שהוגשה על ידי המאשימה, לכך שבאותם מקרים היה מדובר במספר מקרים במשך זמן ממושך, סכומים גבוהים יותר, תחכום רב יותר ואף המתחם שהתבקש שם היה נמוך מהמתחם שהתבקש על ידי המאשימה בתיק זה.

לענייננו, טען הסניגור כי המאשימה פעלה בשיהוי רב בתיק זה, כך שכיום אנו נמצאים בשנת 2018 ואילו העבירה המיוחסת בוצעה בשנת 2014, כאשר כתב האישום הוגש רק בסוף 2015. אשר לתסקיר שירות המבחן, מסר כי מדובר בתסקיר חיובי, המלמד על נאשם 2 שיש לו הבנה למעשיו, ומשולב בהליך טיפולי. אשר לעברו הפלילי של הנאשם 2, טען כי מדובר בעבירות ישנות, שבוצעו לפני כ-8-9 שנים. עוד הפנה ב"כ הנאשם 2 לכך שהנאשם החזיר כסף עובר למעצר ופתיחת החקירה, הנאשם 2 שלח סכום של 10,000 ₪ לבנק. לשיטת ההגנה, חלקם של הנאשמים בתיק זה הוא קטן, כאשר אדם אחר היה מחולל הפשיעה במקרה זה, אסף אנשים, שלח אותם לבנק ולקח מהכספים שמשכו, ועניין זה בא לידי ביטוי בהתייחסות ל"אחרים" בכתב האישום. הסניגור עתר לקביעת מתחם ענישה שיחל בעבודות שירות ועד 9-10 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש לנאשם 2, עתר הסניגור להטלת עונש בתוך המתחם, שירוצה בעבודות שירות.

דברי הנאשמים טרם גזר הדין

נאשם 1

הנאשם 1 מסר כי הוא מצטער על כל מה שקרה ומנסה לעשות מה שאפשר על מנת להתקדם קדימה. הנאשם 2 מסר כי הוא בן 32, עם 4 ילדים, חזר לגור עם ההורים בשביל לנסות להשתקם כלכלית. הנאשם 2 מסר כי הוא עובד בחברת ניקיון, מרוויח 6,000 ₪, אשתו לא עובדת. לגבי העבירות, מסר כי זאת הייתה מעידה חד פעמית ולא יעשה זאת שוב. לדבריו, בשל מעשיו הינו מצוי בחוסר וודאות מזה שנתיים. לדבריו, מאסר בפועל יהרוס את ביתו והוא פונה בבקשה לבית המשפט שיטיל עליו עונש שיאפשר לו להמשיך לעבוד ולפרנס את ביתו בכבוד. עוד מסר כי שילם את הכסף שנצבר לו עם השנים.

נאשם 2

נאשם 2 מסר כי הוא מצטער על המעשה שעשה. ציין כי מדובר בהלוואה אחת ולא כמה. עוד מסר כי היה משלם לבנק על פי ההסדר, כל המשפחה עזרה בכך וחסך על מנת לסיים זאת מה שמעיד על כך שלא עשה את הדברים בכוונה תחילה למטרת רווח. עוד מסר כי פנו אליו משירות המבחן לפני יומיים ולא הייתה להם קבוצה מוכנה עבורו.

דין והכרעה עונשית

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים מתבטא בפגיעה בערך המוגן של הזכות לקניין של הבנק ושל לקוחות הבנק ושל האנשים להם התחזו הנאשמים. בנוסף, יש בעבירות מסוג מרמה פגיעה בחופש הרצון והבחירה של האדם המרומה (ראה: ע"פ 2103/07 **אביהו הורוביץ נגד מדינת ישראל** וההפניות שם; וכן על הערכים המוגנים בעבירת המרמה, ראו: מ.ס.ותד, "הערך החברתי המוגן באמצעות עבירת המרמה", **ספר אור** 529 (2013); וד.בין, "האינטרס החברתי המוגן באמצעות עבירת המרמה", **הפרקליט** כו 85, 9089 (1970)).

הנאשמים כמפורט בהרחבה בכתב האישום, פתחו חשבונות בנק במרמה, תוך התחזות לאנשים אחרים, זייפו בצוותא עם אחרים מסמכים (תלושי שכר מזויפים, תעודות זהות מזויפות ודפי חשבונות בנק מזויפים) והשתמשו בהם במטרה לקבל באמצעותם את כספי ההלוואה מהבנק, אותם שלשלו בסופו של דבר לכיסם, וזאת בסכומים של 100,000 ₪ לכל אחד מהנאשמים. לפיכך, אני קובע כי הפגיעה בערך החברתי המוגן הינה ברמה גבוהה.

מדיניות הענישה

מדיניות הענישה בעבירות, נעה על מנעד רחב של ענישה, כל תיק בנסיבותיו השונות:

רע"פ 2224/11 **חזיזה נגד מדינת ישראל** - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובעבירה של זיוף בנסיבות מחמירות. מדובר היה בנאשמת אשר הוציאה במרמה מהמתלוננים כספים בשווי של למעלה מ- 400,000 ₪. הנאשמת נידונה לעונש מאסר בפועל של 18 חודשים, מאסר מותנה, קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי למתלוננים בגובה הסכומים שלקחו מהם במרמה.

רע"פ 2374/14 **וואשדי נגד מדינת ישראל** - בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור של נאשם אשר הורשע בסדרת עבירות זיוף, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה וניסיון גניבה, בגין זיוף 13 שיקים וכן צירוף 3 תיקים נוספים, וקיבל במרמה סך כולל של 175,000 ₪. בית משפט השלום הטיל על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס כספי בסך 9,000 ₪ ופיצוי המתלוננים בסך כולל של 70,740 ₪. המאשימה ערערה על קולת העונש ובית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה והגדיל את תקופת המאסר שהוטלה על הנאשם ל-36 חודשים, כאשר שאר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 54420-12-12 **משה אמיר נגד מדינת ישראל** - בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של

נאשם שהורשע בעבירות מרמה רבות בהיקף של כ- 280,000 ₪. מדובר היה בנאשם בעל עבר פלילי מכביד. הנאשם היה נוהג להציג עצמו כאיש עסקים/עמיל מכס, יצר קשר עם המתלוננים והוציא מהם במרמה כספים תוך הבטחות כוזבות שונות. בית משפט השלום הטיל על הנאשם 7 שנות מאסר בפועל וכן הופעלו מאסרים מותנים בחופף למשך שנה נוספת, 18 חודשי מאסר מותנה ופיצוי לכל אחד מהמתלוננים.

רע"פ 6435/09 **אוסקר נ' מדינת ישראל** - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר ושימוש במסמך מזויף. במהלך השנים 2004-2005, נטל הנאשם פנקס שיקים של רעייתו ללא רשותה, זייף את חתימתה על גבי שמונה מן השיקים והשתמש בהם לסילוק חובותיו, בסך של 278,176 ₪. נידון לשישה חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות בסך 5,000 ₪.

ת"פ (שלום תל אביב) 11495-08-12 **מדינת ישראל נ' ברכל** - הנאשם קיבל במרמה 116,000 ש"ח וניסה לקבל במרמה 44,000 ₪, באופן שעל פני תקופה של 9 חודשים, זייף תעודות זהות של 6 חיילים משוחררים, תוך ציון פרטים כוזבים לפיהם אותם החיילים נשואים, התחזה לאותם חיילים והציג את תעודות הזהות המזויפות בפני פקידי בנק על מנת למשוך את כספי הפקדון שהופקדו על שמם. בארבע מתוך שש הפעמים הצליח למשוך את כספי הפקדון. בית המשפט קבע מתחם ענישה שבין 6-14 חודשים לכל אישום בו גרף הנאשם את הכסף לכיסו, ומתחם של 4-12 חודשי מאסר במקרים בהם הפעולה לא הושלמה והנאשם לא הצליח לגרוף את הכסף לכיסו. באותו מקרה דובר על נאשם עם הרשעה קודמת אחת בעבירת גניבה. על הנאשם הוטלו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך של 5000 ₪ ופיצוי בסך 40,000 ₪.

ת"פ (שלום נצרת) 3029-03-08 **מדינת ישראל נ' מחמוד** - קיבל במרמה 175,000 ₪ וניסה לקבל במרמה 50,000 ש"ח. הנאשם זייף מסמכים שונים, ביניהם תעודות זהות ותלושי שכר, התחזה לאחר במטרה להביא במרמה לפתיחת חשבונות בבנק על שמם של אחרים, ביקש הלוואות, משך כספים וביצע פעולות בחשבון. כמו כן, העביר במרמה בעלות במספר כלי רכב. בית המשפט הטיל על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס בסך 20,000 ₪ ופיצוי המתלוננים בסכום כולל של 100,000 ₪.

ת"פ (שלום ירושלים) 7796-08 **מדינת ישראל פרקליטות מחוז ירושלים נ' קראוז** - סוכן ובעלים של סוכנות ביטוח אשר הציע ללקוחותיו לשדרג את פוליסות הביטוח שלהם תוך הצגת מצג כוזב לפיו הפוליסות לא ייפגעו. בפועל, נטל הלוואות על חשבון כספי הפוליסות, ללא ידיעת המבוטחים, תוך זיוף חתימותיהם. את כספי ההלוואות העביר לחשבונות הפרטי, וממנו העביר למבוטחים כספים באופן הדרגתי, תוך מצג כי מדובר בפרי שדרוג הפוליסות, כאשר הלקוחות לא היו מודעים לכך שהכיסוי הביטוחי שלהם נפגע. בית המשפט הטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, פיצוי למתלוננים בגין כל אישום 3,000 ₪ וסך הכל 18,000 ₪ וקנס בסך 5,000 ₪.

נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמת הנאשם לצורך קביעת מתחם העונש

בקביעת מתחם העונש ההולם למקרה הקונקרטי שבפני בית המשפט, עיקר הדגש הוא בטיב 'המעשה' בנסיבותיו ומידת האשם שהפגינו הנאשמים באירוע. בקביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט (א) לחוק העונשין, ובוחן את מידת התקיימותן ואת השפעתן על

חומרת המעשה ועל אשמים של הנאשמים. לכך נפנה עתה.

נסיבות ביצוע העבירה משתקפות היטב בעובדות כתב האישום בהן הודו הנאשמים. בקצרה אציין, כי הנאשמים סיכמו עם אחרים לפתוח בבנק חשבונות במרמה, תוך התחזות לאנשים אחרים, על מנת לקבל במרמה כספי הלוואה מהבנק. לצורך קבלת הכספים, זייפו הנאשמים יחד עם אותם אחרים את תעודות הזהות, תלושי המשכורת ודפי חשבונות הבנק של האנשים שבשם פתחו את חשבונות הבנק, בזמן שהאחרונים שהו בחו"ל. בהתבסס על המצג הכוזב שהציגו הנאשמים והמסמכים המזויפים פתחו חשבונות בנק וקיבלו הלוואה בסך של 100,000 ₪ הלוואה לכל אחד מהנאשמים. בהמשך לכך, משכו הנאשמים סכומים שונים מהבנק והעבירו סכומים מחשבון בנק אחד לאחר, וזאת מאותם כספי הלוואה שקיבלו במרמה. סך הכל, קיבלו הנאשמים יחד במרמה מהבנק סכום כולל של 200,000 ₪.

נמצא, כי מדובר במעשי מרמה אשר הינם פרי תכנון מוקדם, תחכום, פרי מעלליהם של הנאשמים, אשר חברו יחד לאחרים, שזהותם לא ידועה, על מנת להוציא מן הכוח אל הפועל, מעשה מרמה מתוכנן בהקפדה, מראש. לצורך כך הם זייפו מסמכים כאמור לעיל והגיעו לבנק כאשר הם מצוידים בכל המסמכים הנדרשים, על מנת להציג מצג כוזב בפני הבנק להיותם לקוחות נורמטיביים המבקשים לקבל הלוואה בתנאים נוחים.

הנאשמים שלשלו לכיסם סכומי כסף גבוהים של מאות אלפי שקלים ובכך גרמו נזק לאנשים להם התחזו ובשם פתחו את חשבונות הבנק ולבנק עצמו.

מעשי הנאשמים דומים למקרה שנדון בעפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 2627-09-14 **אוסטרובסקי נגד מדינת ישראל**. שם נדון נאשם על עבירות דומות. הוא הורשע בעבירות של התחזות לאדם אחר, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בסכום כולל של מעל 200,000 ₪, בנסיבות בהן פתח הנאשם במספר רב של הזדמנויות, חשבונות בנק, תוך התחזות לאחרים, ושימוש במסמכים מזויפים לקבלת הלוואות מהבנקים. בית המשפט השלום עמד על החומרה הרבה שיש במעשי הנאשם, ההונאה שביצע לצורך קבלת הכספים, תוך אבחנה בין מקרה בו התקבלו כספים עקב מעשי ההונאה לבין מקרה בו לא התקבלו הכספים. הוא הטיל על הנאשם 16 חודשי מאסר בגין כל אישום בו קיבל הנאשם כספים תוך לקיחת הלוואות במרמה כאמור ו-8 חודשי מאסר לכל אישום במקרים בהם לא התקבלו הכספים. סך הכל נידון הנאשם ל-6 שנות מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי הביא את הצדדים להסכמה שעניינה קיצור של שנה אחת מעונש המאסר והעמיד אותו על 5 שנים תוך שהוא מציין כי הדבר נעשה ללא צורך להתייחס לגזה"ד ולטענות הצדדים. אמנם, מדובר היה במס' סיפוי בנק ומס' מעשי מרמה, אך בית המשפט קבע כאמור שני מתחמים שונים, כאשר מקום בו התקבלו הכספים היה מתחם ענישה גבוה וחמור יותר, ומקום בו לא התקבלו כספים מתחם ענישה מקל יותר, ובסופו של דבר גזר עונש ברבע התחתון של כל מתחם.

מבחינת חומרת המעשים וצביונם הנסיבתי, הרי שישנה הלימה בין מעשי הנאשמים למעשים היותר חמורים שנדונו בפסיקה, הרואה להחמיר, מקום בו מדובר במעשי מרמה וזיוף, שהינם פרי מחשבה ותכנון מוקדם, הנעשים תוך חבירה לאחרים, ובמהלכם ניטלים במרמה סכומי כסף גדולים, כמו במקרה דנן.

מתחם העונש ההולם

לאחר שקלול מכלול השיקולים הצריכים לעניין, נוכח חומרת נסיבות ביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, אני קובע את מתחם העונש ההולם כנע בין 8 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות

שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ככל שהן מתקיימות וזאת במידה שבית המשפט סבור, שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש שיוטל בסופו של יום על הנאשם, לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

בעניינו של הנאשם 1 - מדובר בנאשם בן כ-32 נשוי ואב לארבעה ילדים, נסיבות חייו מפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן ולעניין נסיבותיו האישיות לקחתי בחשבון את מצבו האישי והכלכלי של הנאשם, כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר. לקחתי בחשבון את חרטתו שנשמעה כנה ואת משך הזמן שחלף מאז בוצעו העבירות.

לחובתו של הנאשם 1 הרשעה אחת קודמת בגין ביצוע עבירות של הגרלות והימורים משנת 2007. כמו כן, מיום ביצוע העבירות ועד היום לא הסתבך הנאשם בעבירות נוספות. לקחתי בחשבון את העובדה כי מדובר באדם שעובד ומפרנס את משפחתו, וכיום, באופן כללי מתפקד באופן נורמטיבי.

בעניינו של הנאשם 2 - מדובר באדם בן 43 גרוש ואב לשני ילדים בוגרים. לקחתי בחשבון את נסיבות חייו האישיות המפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, המפורט לעיל. עוד לקחתי בחשבון ונתתי משקל של ממש לעובדה שהנאשם תיקן את תוצאות מעשיו בכך שהחזיר לבנק סכום של 10,000 ₪ והפקיד צ'ק בנקאי בסך כולל של 90,000 ₪ בקופת בית המשפט. לקחתי בחשבון את חרטתו שנשמעה כנה ואת משך הזמן שחלף מאז בוצעו העבירות.

עם זאת, יש מקום להבחנה עונשית קלה בין השניים על אף שביצעו בצוותא חדא את מעשי העבירה. מרישומי הפלילי של הנאשם 2 עולה כי לחובתו 6 הרשעות קודמות בין השנים 2004-2012 בגין עבירות מרמה ואלימות, בהן נדון לעונשים שונים, ובכלל זה מאסר בפועל. נאשם 2 שלו עבר בעבירות דומות ואשר חווה על בשרו שלילת חירות בשל ישיבה בבית סוהר, לא נרתע, וחזר וביצע את העבירות, כשבוע לאחר שהסתיים עונש המאסר המותנה שהוארך והיה תלוי ועומד מעל ראשו למשך תקופה של שנתיים.

בנסיבות אלו, ראוי היה למקם את עונשו של נאשם זה, בחלק גבוה יותר של מתחם העונש ההולם, ולגזור עליו עונש מאסר ממושך וזאת, נוכח חומרת נסיבות העבירות בהן הורשע ודרגת האשם שהפגין כמי שהוא למוד ניסיון עברייני ועל אף שנדון בעבר למאסר בפועל, ביצע את העבירות סמוך לתום התנאי ללא מורא.

יחד עם זאת, בסופו של יום, מצאתי להקל בתקופת עונש המאסר שתוטל עליו וכן להקל ברכיב הענישה הכספי שיוטל עליו וזאת משום שהנאשם פיצה משמעותית את נפגע העבירה בסכום המרמה הנקוב בכתב האישום. סבורני, במיוחד בסוג זה של עבירות, כי יש לתמרץ עבריון שפגע בקורבנו כלכלית, לדעת שבאם ישיב את המצב לקדמותו, על דרך של השבת סכום הגזילה שגזל ממנו, ילך בית המשפט לקראתו ויזקוף זאת לטובתו בבואו לגזור את עונשו.

העונש המתאים

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגינו הנאשמים באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ביניהן התכנון והתחכום הרב והיקף

הכספים שהתקבלו במרמה על ידי הנאשמים. כמו כן, חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשמים, כמפורט בהרחבה לעיל.

על כן, סבורני כי על התמהיל הענישתי של כ"א מהנאשמים, להכיל התחשבות בכל הפרמטרים שצוינו לעיל, תוך התחשבות בנסיבות ביצוע העבירות, העובדה שמדובר במעשה מרמה בסניף אחד, באירוע אחד, בנסיבותיהם האישיות של כ"א מהנאשמים, בעברם, במעשיהם לצמצום הנזקים שגרמו.

לאחר שקילת כל הפרמטרים הרלבנטיים מצאתי כי על העונש להיות במדרג התחתון של מתחם העונש ההולם תוך הבחנה עונשית בין השניים.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

8 חודשי מאסר בפועל

7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

אני מחייב את הנאשם לשלם פיצוי בסך 100,000 ₪ לבנק לאומי סניף הגליל חיפה.

אני גוזר עליו קנס בסך 5,000 ₪ או 3 חודשי מאסר חלף הקנס. הקנס יקוזז מהפיקדון שבתיק המעצרים.

נאשם 2

9 חודשי מאסר בפועל

10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע בתיק זה.

הפיקדון שהופקד בקופת בית המשפט (90,000 ₪) יועבר לנפגע העבירה - בנק לאומי סניף הגליל חיפה.

לאור המאמצים שעשה הנאשם לגייס את סכום הפיצוי לנפגע העבירה אשר הופקד על ידו בקופת בית המשפט, לא מצאתי בנסיבות העניין להטיל עליו בנוסף גם קנס כספי.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, כ"ב שבט תשע"ח, 07 פברואר 2018, במעמד הצדדים.